

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. Francisci Arias, Societatis Iesv Theologi, Tractatus
Tres spirituales**

Arias, Francisco

Coloniae, 1615

2. Quomodo amor proprius, cum affectibus ex eo ortis sit mortificandus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48767](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-48767)

contristetur autem, si eius familiaritas frui nequeat. Hi omnes, alique id genus, sunt affectus inordinati ex amore proprio profecti, quibus homo in rebus præcipuè seipsum & non Deum quærit. Sed iam videbimus, quem modum sint cum sua radice mortificandi & subiugandi.

CAPVT II.

Quæ ratione mortificandus sit amor proprius, cum affectibus ex eo ortis.

Seruus Dei ad mortificandum morem proprium in rebus ad honorem spectantibus, debet eum tantum honorem optare & acceptare, se vel alios credat posse reddi meritis, vel quem non potest sine iusta causa repudiare. Quod si honor ad vitam horum necessarius sit, aut proflit, extendendus vel quærendus non est, cum illo aucupando homo non nisi proprium commodum finis loco spectare possit. Pugnandum autem est contra huius generis amorem exercitiis contrariis, vt si quando occasio offerat defectus naturales cum aliquo pudore patefaciendi, patefacere non timeat: noxas quoque in quas relinquitur

ignorantia vel incuria lapsus est, modò
 scandalum absit, & periculum animæ,
 non cælet, instar eorum qui fastu & ar-
 rogantia tumidi suas laudes effutiunt
 coram alijs, quâdo nulla etiam se offert
 occasio: id vero in animo propositū ha-
 beat, talis apud homines haberi, qualis
 sit apud Deum, & in humilitate facere
 progressum, extirpata superbia. Item
 si, quæ opera bona præstare possit
 clam, ea non faciat publicè citra ne-
 cessitatem: sed nec dona & charismata
 diuinitus accepta cuiquam aperiat, ni-
 si Patri spirituali, quem in salute ani-
 mæ curanda elegit. Quod si quædam o-
 pera bona non ita secretè fieri possint,
 quin in aliorum notitiam veniant, ea
 vanæ gloriæ, vel calumniarum metu
 prætermittat, sed in omnibus tantum
 quærat Dei gloriam, suamque salutem,
 & gaudeat in corde, quod à nonnullis
 irideatur. Si ob aliquem defectum
 arguatur, aut bonum eius opus in ma-
 lam partem trahatur, si scandalum da-
 mnūque omne spirituale absit, silen-
 tio se tueatur, non excuset, nec purget.
 Sic mortificandus est amor proprius cir-
 ca honorem. Sed quia magni momenti
 est mortificatio huius affectus, nonnul-
 la maioris declarationis causa adiunge-
 mus.

Orat. 22. de
anima.

In rebus ad vitæ conseruationem, curamve corporis & fortunarum pertinentibus seruus Dei amoris proprii mortificandi causa non debet vel expectare, vel admittere superuacanea, & quantum ad voluptatem conciliandam seruiant, sed quæ sunt necessaria. Quod docuit alicubi B. Basil. Corpori, in quo seruiendum non est, nisi necessitas postulet. Et rationem addit: quia si mollior tractetur, bonis animi viam præcludit. Et quia in rebus necessarijs fallere nos potest amor proprius, vt vel inordinato affectu, vel peruerso fine illas usurpemus, amorem proprium coercere inter eos limites debemus, vt ex parte nostra carere velimus voluptate & gestu quem præbent, modò sit res licita & honesta. Loquor de rebus ad vitam necessarijs, vt cibo, potu, vestitu, somno, honesta recreatione, alijsque similibus quæ quia inclinationi nostræ sunt conformes, voluptatem quandam habent annexam, qua si homo ex parte sua carere cupiat, multum apud Deum mereri potest. Quod fit, quando homo in corde suo dicit: si possem sine vlla voluptate necessitati succurrere, ob Dei amorem, & ad imitandam Christi crucem libenter facerem. Itaque amor proprius

mot-

mortificatur, quando rebus necessarijs, neque affectu, neque fine inordinato vtimur, sed tantum vt naturali necessitati, diuinæq; ordinationi, quæ est, vt vtamur creaturis ad corporis nostri sustentationem, faciamus satis.

Vt autem rectius intelligamus, quo fine res necessarias vsurpare debeamus, ad mortificandum amorem proprium, cumulandaque merita (quæ res est maximi ponderis) obseruandum est, inter opera, quæ ad gloriam Dei à nobis præstantur, quædam suapte natura esse bona, & sancta, vt orare, quod est opus religionis: eleemosynam pauperi dare, quod est opus caritatis, debita restituere, præceptis parentum obsequi, & superiorum, quæ sunt opera iustitiæ, vel virtutum. In his operibus, vt bona sint, & vt in gratia existens illis aliquid mereatur, non opus est alium propositum esse finem quàm ipsa habent. Itaque si seruus Dei in horum operum exercitio non apponat prauum finem, vel hominibus placendi, vel nomen & famam aucupandi, sed tantum ea præstet, quia sunt præcepta vel consulta in noua lege à Deo, vel quia per se sunt opera bona, iam verè illis promereri potest vitam æternam.

Verum est, ea præstantiora maioris
 que meriti fore, si actuali consideratio-
 ne ad Dei gloriam referantur, ut hoc
 magis ei placeamus: tamen id necessa-
 rium non est, satis enim est ad ea
 præstanda moueri, quia bona sunt, &
 in lege diuina approbata, ac vitæ æter-
 næ, ampliorisque gratiæ in iustis meri-
 toria. Nam ut affirmat diuus Thomas
 Aquinas, & cum eo Theologi om-
 nes, ratioque naturalis euincit, ut o-
 pus aliquod sit meritorium, sufficit
 natura sua bonum sit, si finem bonum
 cuiusque virtuti præstitutum habeat
 si non affectum circumstantijs vicio-
 sis, & exerceatur ab homine existente
 in gratia & caritate, qua Deum dili-
 gat super omnia. Cuius doctrina illa
 causa est, quia omne opus bonum aut
 lo vitioso sine inquinatum ex se ten-
 dit in Deum, ac maximè, quia illa vo-
 luntas, qua iustus Deum sibi propo-
 nit tanquam vltimum finem, serioque
 constituit illi seruire, & in omnibus
 placere, omnia opera bona quasi secum
 trahit, ut recta intentione fiant. Itaque
 quia illa ex tam bono fonte & radice
 prodeunt, certum est omnia virtuali-
 ter, ut Theologi loquuntur, referri in
 Deum, esseque vitæ æternæ meritoria.

Qua

1.2. q. 21. a. 3.

4.2. sent.

d. 40. q. 3. a.

3. 8. q. 1.

a. 1. ad. 4.

Caet. 1.2. q.

1.4. a. 3.

Quæ res magno solatio est pijs & iustis, eos que vehementer inflammat, vt iugi bonorū operum exercitationi se dedāt.

Iam verò alia seruorum Dei opera sunt, quæ sua natura nec bona, nec mala sunt, & ideo vocantur adiaphora, vel indifferentia, vt sunt edere, bibere, dormire, ambulare, ludere, ciuilia officia tractare, liberos educare, emere, vendere, ædificare. Hæc & id genus alia innumera opera, in quibus magna temporis & vitæ humanæ pars consumitur, vt bona sint, iustoque valeant ad promouendam vitam æternam, suæ naturæ relinquenda non sunt, sed aliquo fine bono exornanda, vt si seruus Dei ea faciat, quia Deus voluit ea fieri, vel quia ad vitam humanam sunt necessaria, vel quia ad bonum aliquem finem conducunt, vel etiam quia ratio humana dicitur facienda. Quod si ea præstet, nullo horum finium proposito, tum à solo amore proprio oriuntur, commoedantur tantum sui studioso, ac proinde nullam vim merendi apud Deum habent. Sin verò ob dictos fines, vel alium cuiusvis virtutis faciat, vt quia parentes vel superiores ita mandârunt, quod est obedientiæ, vel vt solatium aliquod præstet proximo, quod est charitatis,

tunc illa alioquin adiaphora, efficiuntur bona, & in eo qui existit in gratia

1. 2. q. 18. a. teste sancto Thoma, aliisque Theologis vitæ æternæ meritoria.

9. 2. sent. d. 40. q. 5. a. 5. His ita constitutis, vt intelligatur de malo. q. 2. a. 5.

fit in dictis operibus ad vitam humanam necessarijs, animaduertendum est hac mortificatione opus non esse, cum ita sunt necessaria, vt sine detrimento omitti non queant: sed tantum cum citra damnum aliquod deseri possunt, etiamsi non sint superflua, cuiusmodi sunt corporum recreationes quædam, varia famulorum ministeria, ædificatoria ornamenta, victus, vestitusque commoda, quæ citra iacturam minui possunt. Sed & mortificationi aliquando locus est, quando diuina ordinatione etiam valde necessaria subtrahuntur, conformando suam voluntatem cum diuino exemplo Iob, & dicendo: Sit nomen Domini benedictum. Vt verò homo persuadeat sibi, ita esse faciendum, debet oculos mentis ad se reflectere, & penitius expendere, quantum malorum ex vno amore proprio profectum sit, quomodo omnium peccatorum ante hac contra Deum commissorum fons fuerit & seminarium. Et quemadmodum.

dum homo sceleratus non modò perse-
 quitur hestem, à quo iniuria affectus
 est, sed etiam eius parentem, à quo geni-
 tus est: sic amator virtutis, non solum
 debet odissè, & è medio tollere pecca-
 tū, à quo occisus est, verum etiam perse-
 qui, & mortificare amorè proprium, qui
 fons est & origo omnium peccatorum
 commissorum, quo fonte semel subla-
 to, longius absit ab occasione deinceps
 delinquendi. Illud quoque scire debet,
 quo plus amorem proprium mortifi-
 carit, hoc Deum liberaliorem fore in
 diuino amore illi communicando: id-
 circo enim filius Dei in hunc mundum
 venit, factus homo, & pro homine pas-
 sus, vt ignem cœlestem secum deferret,
 eumque in cordibus nostris accende-
 ret. Et quia amoris diuini ignis repa-
 gnat igni amoris proprii: quo homo
 maiores progressus faciet expugnando
 cum diuina gratia amorem proprium,
 expurgando per mortificationem ani-
 mum ab eius sordibus: hoc Deus magis
 magisque indies sua diuini amo-
 ris & gratiæ dona pretio-
 sissima cumula-
 bit.

Luc. 12.

Aug. 1. 83 q. 36.